

Npuls

Q&A Webinar eduGenAI

18 mei 2026

Tijdens het webinar eduGenAI van 18 mei 2026 zijn door deelnemers diverse vragen gesteld. Dit document verzamelt vragen en antwoorden voor de meest voorkomende vragencomplexen, gebundeld in thema's.

Disclaimer: er is zo zorgvuldig mogelijk antwoord gegeven op de vragen. Gedurende de pilot kunnen dingen echter veranderen. Kijk voor actuele informatie (en antwoorden) altijd op de website en/of op het Community Platform.

1. Omgevingen en techniek

**Waarom zijn er straks twee omgevingen? Wat zijn de verschillen tussen de omgevingen?
Is eduGenAI 2 een eigen doorontwikkeling van de eerste versie? Welke techniek ligt erachter?**

Antwoord: Beide omgevingen zijn goede toepassingen van generatieve AI in het onderwijs. De gebruikerservaring van de omgevingen is vergelijkbaar, met dezelfde 'look-and-feel'.
EduGenAI1, gebaseerd op de UvA AI-Chat, waarmee Npuls/Surf in de POC en in de eerste fase van de pilot succesvol hebben gewerkt, draait volledig op een Microsoft Azure omgeving.

EduGenAI2 is geen doorontwikkeling, maar een volledig nieuwe aanpak. Het is ontwikkeld door het Npuls team en maakt zoveel mogelijk gebruik van opensource componenten, waardoor sneller doorontwikkeld kan worden en elementen makkelijker vervangbaar zijn.

Één van deze componenten is Libre Chat, een open-source AI Chat applicatie (<https://www.librechat.ai>). De basis functionaliteit van LibreChat wordt vooral verrijkt door de LibreChat 'community', waardoor Npuls zich samen met de co-creërende instellingen kan richten op specifieke (onderwijs)functionaliteit.

Het platform is modulair opgebouwd: componenten zijn vervangbaar als er betere alternatieven beschikbaar komen. Dat is een bewuste keuze. Er gebeurt veel in de AI-wereld, en de toekomst laat zich lastig voorspellen. Wendbaarheid en digitale soevereiniteit zijn daarom leidende principes in de architectuur. Npuls/SURF verkent op deze manier hoe de onderliggende technologie bijdraagt aan de duurzame dienstontwikkeling.

Wat is de AI-hub en hoe hangt het samen met eduGenAI?

EduGenAI is een ecosysteem van componenten waarmee onderwijsinstellingen op een verantwoorde, flexibele manier gebruik kunnen maken van generatieve AI. De AI-hub is een belangrijk onderdeel van dat ecosysteem: de plek waar diverse open source AI-taalmodellen lokaal in het datacenter van SURF gehost en beheerd worden. Om de taalmodellen beschikbaar te stellen biedt de AI-hub een API, zie: <https://servicedesk.surf.nl/wiki/spaces/WIKI/pages/219086851/AI-hub+WiLLMa+Pilot+phase>

EduGenAI Chat is gekoppeld met de AI-hub en maakt zo de open source taalmodellen van de AI-hub beschikbaar voor eindgebruikers. De commerciële modellen in eduGenAI worden ontsloten via Azure.

2. Doelgroepen en scope

Wat betekent loslaten van de use case verplichting? Krijgt nu ook onderzoek en bedrijfsvoering aandacht, en van wie?

In het verleden moesten instellingen use cases indienen en laten goedkeuren om bij de pilot mee te mogen doen. Deze beperking valt weg. Instellingen mogen met of zonder use cases aan de gang met eduGenAI. Zo wordt ook experimenteren zonder vooraf bepaalde doelstelling mogelijk, en instellingen hebben zelf de vrijheid om te bepalen waarvoor ze eduGenAI inzetten, ook voor onderzoek en

bedrijfsvoering. Vanuit Npuls blijft de focus op onderwijs, maar dat betekent niet dat onderzoek en bedrijfsvoering buiten beeld moeten blijven. Vanaf het najaar, via co-creatie met instellingen, willen we stap voor stap verkennen wat de mogelijkheden zijn. Het is niet de bedoeling dat instellingen dit volledig zelf oppakken, maar we kunnen het ook niet zonder hen invullen.

Wat is de scope van eduGenAI voor jongere studenten? Hoe zit het met PO en VO? En de samenwerking met Kennisnet?

EduGenAI is ontwikkeld voor het vervolgonderwijs: MBO, HBO en WO. Dat is en blijft de scope. Voor 16- en 17-jarige studenten binnen mbo en hbo is toegang mogelijk: instellingen die daarvoor een addendum bij de pilotovereenkomst tekenen, kunnen ook deze studenten toegang bieden.

Voor jongere studenten en voor PO en VO geldt een andere situatie. Er zijn gesprekken gaande met Kennisnet, maar daar is op dit moment nog niets concreets over te vermelden. Voor de actuele stand van zaken kun je het beste rechtstreeks bij Kennisnet informeren. De vraag over mbo-studenten jonger dan 16 (een reële situatie) nemen we mee in de verdere uitwerking. Daar kunnen we nu nog geen antwoord op geven.

Mogen wij eduGenAI nu ook voor hoog-risico toepassingen inzetten?

Nee, dat is niet toegestaan. Dat vraagt om een aparte certificering, en deze heeft eduGenAI (nog) niet behaald. Meer informatie over wat dat inhoudt: [AI Act in het kort \(Npuls\)](#)

3. Pilotdeelname en gebruikersbeheer

Kunnen wij meedoen aan de pilot? Hoe weten we of onze instelling al deelneemt, en is een pilotovereenkomst altijd nodig?

Aanmelden gaat via het sleutelteam van je instelling (te vinden via: [Sleutelteams | Npuls](#)), dat is het vaste aanspreekpunt. Het sleutelteam stuurt namens de instelling een mail naar edugenai@npuls.nl, waarna Npuls de pilotovereenkomst en bijbehorende documentatie toestuur. Een tekenbevoegde binnen de instelling ondertekent de overeenkomst; zodra die retour is, activeert Npuls de toegang voor de admins en ontvangen zij alle instructies voor het beheer. De admins voegen vervolgens zelf gebruikers toe. Of je instelling al deelneemt, check je het eenvoudigst via het sleutelteam. Kom je daar niet uit, mail dan naar edugenai@npuls.nl.

Een ondertekende pilotovereenkomst is in alle gevallen vereist, ook bij de gefaseerde uitbreiding die dit jaar loopt. Die overeenkomst legt de verantwoordelijkheden aan beide kanten vast. Bestaande deelnemers ontvangen een wijzigingsovereenkomst voor eduGenAI 2. Nieuwe deelnemers tekenen één overeenkomst die beide omgevingen omvat, met einddatum 31 december 2026. Mocht de pilot daarna verlengd worden, dan ontvangen deelnemers daar minimaal twee maanden van tevoren bericht over.

Let op: eduGenAI 2 wordt eerst getest met drie instellingen; bredere aansluiting wordt naar verwachting mogelijk vanaf juni 2026.

Zijn er kosten aan verbonden?

Vanaf 2027 komt eduGenAI in het sectorpakket van wo, hbo en mbo. Daarmee kunnen instellingen vanaf dat moment (als ze de dienst afnemen) eduGenAI 'gewoon' gebruiken. Er zit dus geen apart tarief aan. Deelname in 2026 is tot augustus 2026 kosteloos, en naar verwachting ook in de rest van 2026."

Wie kan gebruikers toevoegen aan eduGenAI? Moet ik daarvoor bij iemand binnen mijn instelling zijn? En hoeveel gebruikers kunnen er (tegelijk) op het platform?

Toegangsbeheer verloopt via SRAM. Het sleutelteam van je instelling wijst aan wie de SRAM-beheerder wordt. Die persoon kan vervolgens andere medewerkers toevoegen, beheren en verwijderen, en ook aanvullende beheerders aanwijzen. Als je niet weet wie dat binnen jouw instelling is, is het sleutelteam het juiste aanspreekpunt ([Sleutelteams | Npuls](#)). Deze opzet geldt voor de duur van de pilotfase. Zodra eduGenAI een dienst is, of eerder als besloten wordt het standaard beschikbaar te stellen, vervalt het SRAM-beheer en is het platform toegankelijk via SURFconext, vergelijkbaar met andere sectorvoorzieningen zoals eduroam.

Wat betreft limieten: er is geen harde gebruikersgrens. Sterker nog, intensief gebruik is precies wat we in de pilotfase willen, zodat we samen de grenzen leren kennen. Het platform schaaft goed op, en tot nu toe zijn er geen grenzen bereikt. Zodra eduGenAI een dienst is, worden beschikbaarheid en performance onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst.

In hoeverre wordt van pilot instellingen verwacht dat bevindingen worden teruggekoppeld?

Terugkoppeling is essentieel: in de pilot-overeenkomst zijn afspraken over kennisdeling opgenomen. We organiseren sessies, sturen evaluatievragenlijsten en vragen om directe feedback, zonder dat het te belastend wordt. Het delen van ervaringen, practices én van wat niet werkt is de enige manier waarop we het platform met, voor en door het onderwijs kunnen doorontwikkelen.

Hoe realistisch is januari 2027 als streefdatum voor een volledige SURF-dienst, en hoe verhoudt eduGenAI zich dan tot andere generatieve AI-tools?

Realistisch. Het platform draait al, de opschaling is gaande, en per september 2026 kunnen instellingen verder uitbreiden. Januari 2027 is de datum waarop eduGenAI als dienst via SURF beschikbaar is, niet als eindpunt, maar als solide basis. Niet alles zal op die datum tot in detail uitgewerkt zijn, maar het platform is er en blijft er.

EduGenAI is niet bedoeld om de concurrentie aan te gaan met commerciële tools. Het onderscheid zit elders: meerdere modellen beschikbaar, zowel commercieel als open source, transparantie over hoe het platform werkt, controle over data, en afstemming op de waarden van het onderwijs. Dat vraagt meer van de instellingen, maar levert ook meer grip op.

4. Functionaliteit

Kunnen we een korte demo krijgen?

Wie een demo wil, kan aansluiten bij de 4-weeklies (die blijven worden georganiseerd). Daarnaast staan er filmpjes op de website die wat meer van het platform tonen, al kan het zijn dat sommige daarvan nog de vorige versie laten zien; ook die worden binnenkort (voor de zomer) bijgewerkt.

Komen er functionaliteiten als Canvas, agentic AI en vibecoding? Wat met andere modaliteiten zoals beeld en geluid? Hoe zit het met RAG-synchronisatie, de EduSources-koppeling en open-source guardrails?

Een aantal dingen is al beschikbaar: werken met artefacten (een vorm van Canvas voor real-time samenwerking met de AI), basisondersteuning voor spraak, en de eduSources-koppeling, in eduGenAI 1 te vinden onder Instellingen > Bètadiensten, in eduGenAI 2 als onderdeel van het MCP-component. De intentie is om in open source te werken en kennis, waaronder de guardrails, te delen via de community, in lijn met de co-creatie-aanpak.

Voor de rest geldt: we horen de behoefte, en dat is precies de input die we nodig hebben.

Geavanceerdere functionaliteiten als agentic AI, co-work en vibecoding, andere modaliteiten zoals bewegend beeld, en technische integraties zoals RAG-synchronisatie met SharePoint moeten wel nog even wachten. Niet omdat we de waarde ervan betwisten, maar omdat we eerst de basis goed willen neerzetten. Een solide fundament voor de dienstverlening gaat voor.

Daarna gaan we samen prioriteren en bouwen, in co-creatie met de instellingen, op basis van toegevoegde waarde voor het onderwijs en de hele instelling.

Welke taalmodellen bieden jullie aan, en wanneer komen GPT-NL, Anthropic-modellen of Chinese modellen beschikbaar? Kunnen we de modellen ook direct via een API aanspreken?

Modellen die niet gegarandeerd binnen Europa draaien komen vooralsnog niet in aanmerking. Bij andere modellen kijken we op basis van behoefte vanuit het onderwijs of toevoeging mogelijk is, waarbij een compliancy check verplicht onderdeel is.

GPT-NL is op dit moment nog niet breed beschikbaar (zie: [Planning van het project GPT-NL - GPT-NL](#).) We volgen de ontwikkelingen en communiceren wanneer er meer te melden is. Anthropic-modellen draaien via Azure wel binnen Europa, dus de technische mogelijkheid bestaat, of en wanneer we ze toevoegen hangt af van de vraag vanuit het onderwijs en de uitkomst van de compliancy check. Een aantal Chinese open-source modellen, waaronder Qwen, is van hoge kwaliteit en al beschikbaar op de AI Hub; of ze ook als chatmodel voor eindgebruikers komen, wordt nog onderzocht.

De modellen zijn ook direct aan te spreken via de AI-hub, zonder frontend. Die tussenlaag is, net als eduGenAI zelf, nog in ontwikkeling.

5. Privacy, veiligheid en juridisch

Hoe veilig is eduGenAI? Blijft onze data afgeschermd, waar wordt het opgeslagen, en hoe zijn de verwerkersafspraken geregeld?

Vorig jaar is een DPIA uitgevoerd op de toenmalige (geplande) omgeving; sindsdien zijn er veel verbeterstappen gezet. In de komende periode voeren we een nieuwe DPIA uit op eduGenAI 2, zodat de garanties scherper onderbouwd kunnen worden.

Op dit moment is er één gedeelde pilotomgeving. Alle data staat op servers van SURF in Nederland of Duitsland, altijd binnen de EU, conform de EU Data Boundary-regelgeving. Commerciële modellen

worden ontsloten via Azure: een prompt gaat ernaartoe, het antwoord komt terug, en de data wordt niet opgeslagen bij de modelleveranciers zelf. Daarvoor zijn goede verwerkersafspraken gemaakt via Azure DPA. We werken aan configuratiemogelijkheden waarbij instellingen straks een eigen, afgeschermd omgeving krijgen.

Juridisch: de pilotovereenkomst bevat een verwerkersovereenkomst tussen SURF als aanbieder en de instelling als verwerkingsverantwoordelijke. SURF maakt op zijn beurt verwerkersafspraken met subverwerkers, waaronder de hostingpartij. De volledige juridische uitwerking, inclusief de vraag hoe dit zich verhoudt tot bestaande overeenkomsten die instellingen zelf hebben, bijvoorbeeld met Microsoft, is buiten scope van deze FAQ.

Kan ik lesmateriaal gebruiken met AI? Lesmateriaal bevat soms beperkt materiaal waarop auteursrechten zitten. Moeten de hogescholen nog beducht zijn voor auteursrechtenclaims?

Op het platform is werken met lesmateriaal toegestaan, mits je daar zelf toestemming voor hebt om dat materiaal te gebruiken. De verantwoordelijkheid voor auteursrechten ligt dus bij de instelling/docent, vergelijkbaar met het gebruik van auteursrechtelijk materiaal buiten AI-tooling.

Studenten ondersteunen: dan praten we over (persoonlijke) data, binnen een GDPR-proof omgeving. Als docent heb ik nu al bijna geen toegang tot informatie. Hoe gaat dat dan bij het genereren van dit soort info via dit platform?

EduGenAI is gebouwd op een privacy-first-principe. Gebruikersdata is van de gebruiker zelf; een docent of beheerder kan niet meekijken in die data. Studenten kunnen zelf een chatgesprek kopiëren en delen (daar is laagdrempelige functionaliteit voor), zodat ze transparant kunnen zijn over hun AI-gebruik. Toekomstige Analytics over platformgebruik zal aandacht moeten besteden aan een balans tussen inzicht en privacy.

Er werd aangegeven dat eduGenAI aansluit bij 'onze' waarden. Op het gebied van privacy en inclusie kan ik dat volgen, maar het ecosysteem bevat toch nog steeds elementen waar ethische bezwaren aan kleven? Denk aan uitbuiting en datadiefstal waar commerciële AI-modellen (die zijn opgenomen in eduGenAI) mede op leunen

Antwoord: Terecht en interessant punt. Dit willen we ook graag met jullie verder verkennen. Hoe en in hoeverre kunnen en willen we invulling geven aan publieke waarden? Vanuit het project zeggen we niet dat we bij (alle) waarden aansluiten, maar dat we hier zoveel mogelijk naar streven, en daar waar waarden met elkaar in strijd zijn, daar ook transparant over zijn. Alleen al het feit dat we het hier met elkaar over hebben, draagt bij aan de digitale en AI-geletterdheid en aan de concretisering van design keuzes op basis van publieke waarden. Goed om deze discussie met elkaar te blijven voeren!

6. Andere vragen

Is er een overzicht van de usecases? Zijn dit AI-agents geworden, of meer een soort whitepaper met lessons learned?

Op de Community voor AI en Data staat een post met verschillende soorten use cases die we hebben langs zien komen, uitgewerkt en bedoeld als inspiratie. (Zie: [EduGenAI - De pilot is in volle gang!](#) · [eduGenAI Pilot](#) · [Npuls Community AI en Data](#) .) Use cases waren tijdens de pilot beschrijvingen van

concrete inzet in de onderwijspraktijk, geen technische agents en ook geen whitepaper. Een whitepaper met lessons learned op termijn sluiten we niet uit.

Kunnen we de algemene trainingssessies ook terugkijken?

De trainingssessies zijn niet opgenomen, daar is bij deelnemers geen toestemming voor gevraagd. Op de [Community voor AI en Data](#) zullen op termijn wél verslagen en uitkomsten van de sessies gepubliceerd worden

Heeft Npuls het voornemen om (les)materiaal te ontwikkelen voor studenten, voor bijvoorbeeld 'basisvaardigheden AI'?

Lesmateriaal van instellingen die we mogen delen worden op de Community pagina gedeeld. Een standaard Npuls training hebben we niet ontwikkeld. Als die behoefte breed gedragen blijkt, kunnen we daar invulling aan geven. Binnen Npuls is wel het [AI-GO! Een raamwerk voor AI-geletterdheid in het onderwijs | Npuls](#) en [AI-GO in Actie | Npuls](#) stappenplan ontwikkeld. Via het programma “AI in de onderwijspraktijk” is lesmateriaal voor AI-trainers ontwikkeld en wordt in het Nederlands en Engels beschikbaar gesteld.

Wat is de adoptie onder studenten waar eduGenAI aangeboden wordt? Sommige onderzoeken rapporteren dat 92% van de studenten al AI gebruikt. Zien jullie die cijfers ook terug op het platform qua adoptie, of gebruiken studenten nog steeds grotendeels de commerciële modellen op eigen houtje?

Tijdens de pilot konden instellingen slechts beperkte aantallen gebruikers toevoegen, dus de aantallen op het platform omvatten maar een kleine groep van studenten van een instelling, dat is niet representatief. Zodra meer gebruikers toegevoegd zijn en ook centrale rapportage over de adoptie binnen instellingen beschikbaar is, kunnen we dit beter evalueren.

Wij ontwikkelen xyz en willen graag met jullie samenwerken. Kan dat?

We zien dat er veel mooie oplossingen bestaan en worden ontwikkeld die onderwijsinstellingen kunnen ondersteunen binnen het onderwijs en/of de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Binnen eduGenAI bouwen we aan een basisvoorziening en afhankelijk van de behoefte van instellingen zullen functionaliteiten worden toegevoegd. Dit kan een bijdrage van een instelling zijn, kan binnen Npuls of SURF worden ontwikkeld of kan een oplossing van een derde partij zijn. Dit zal per use case worden bepaald. Neem contact op met edugenai@npuls.nl

